

KVALITETSDEKLARATION

Jordbruksmarkens ägare – Översikt och trender 2000–2024

Ämnesområde

Jord- och skogsbruk och fiske.

Statistikområde

Jordbruksmarkens ägare

Referenstid

1999–2024 år

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	7
2.2.5 Bearbetning	7
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	8
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam användbarhet i övrigt	8
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	8
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	8
C Bevarande och gallring	8
D Uppgiftsskyldighet	9
E EU-reglering och internationell rapportering	9
F Historik	9
G Kontaktuppgifter	9
Bilaga 1	10
Bilaga 2	11

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken om fastighets- och ägarstruktur avser att ge information om hur jordbruksmarken fördelar sig mellan olika ägarklasser, storleksklasser och län. Statistik om jordbruksmark ägd i kombination med produktiv skogsmark ingår också. Statistiken visar också förändringar över tid mellan 1999–2024.

Uppgifterna i denna statistikrapport baseras på fastighetstaxeringsregistret (FTR).

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Den här statistiken kan användas för att jämföra hur användande respektive ägande av jordbruksmark skiljer sig. Totalt är ungefär 40–45 % av all brukad jordbruksmark arrenderad.

1.2 Statistikens innehåll

Enligt fastighetstaxeringsregistret deklarerad areal jordbruksmark och produktiv skogsmark i kombination med jordbruksmark med fördelning på ägarklasser och antal ägare samt ägarenheter.

Statistiken fördelas på län, storleksgrupp åkermark samt storleksgrupp jordbruksmark. I enstaka tabeller finns även indelningen storleksgrupp skogsmark baserat på hur stora arealer produktiv skogsmark ägarenheterna har.

1.2.1 Objekt och population

Populationen är taxeringsenheter med jordbruksmark som taxerats som lantbruk i fastighetstaxeringsregistret och uppgifter om tillhörande ägare. Lantbruksenheter har typkoder som börjar med 1. Taxeringsenheter med enbart skog kan ingå om den ägs av ägare som också äger taxeringsenhet med jordbruksmark i samma kommun. Se bilaga 1.

Observationsobjekten som ingår i undersökningen är ägarenhet, taxeringsenhet, fastighet och ägare. Målpopulation och intressepopulation överensstämmer. På en ägarenhet kan det finnas en eller flera taxeringsenheter. På en taxeringsenhet kan det finnas en eller flera fastigheter. På en fastighet kan det finnas en eller flera taxeringsenheter. Till en taxeringsenhet kan det finnas en eller flera ägare. En ägarenhet utgörs av den jordbruksmark inom en kommun som tillhör samma ägare. Se bilaga 2

En fastighet är ett specifikt, avgränsat markområde, och till det hör normalt även byggnader och annan fast utrustning, vilket tillsammans bildar en rättslig enhet med en unik fastighetsbeteckning.

Vår definition av ägarenhet bygger på en metod som används av Skogsstyrelsen för att beskriva ägarförhållanden avseende produktiv skogsmark. Varje ägarenhet utgörs av den mark inom en kommun som tillhör samma ägare/ägarkonstellation. Närmare bestämt definieras varje ägarenhet

som den areal jordbruksmark eller produktiv skogsmark som ägs i kombination med jordbruksmark i en och samma kommun och som ägs av samma ägare/ägarkonstellation. Det innebär att ägarenheter som enbart består av skogsmark inte är inkluderade. I denna statistik är vi enbart intresserade av produktiv skogsmark som ägs i kombination med jordbruksmark.

Taxeringsenhet är Skatteverkets benämning för vad som ska taxeras för sig. En eller flera lantbruksfastigheter som tillhör samma ägare och har samma skatte- och avgiftspliktsförhållanden inom en kommun betraktas som en taxeringsenhet.

1.2.2 Variabler

Följande variabler med respektive måtenhet beräknas:

- Deklarerad areal jordbruksmark (inklusive åkermark och betesmark var för sig) och deklarerad areal produktiv skogsmark ägd i kombination med deklarerad areal jordbruksmark (hektar),
- Antal ägare (stycken),
- Antal ägarenheter (stycken).

1.2.3 Statistiska mått

- Areal (hektar)
- Antal (stycken)

1.2.4 Redovisningsgrupper

Geografisk indelning

Uppgifterna sammanställs för totalt för riket samt fördelat på län.

Storleksklasser för innehav av areal baserat på deklarerad areal jordbruksmark, åkermark samt produktiv skogsmark

- 0–2,0 hektar
- 2,1–5,0 hektar
- 5,1–10,0 hektar
- 10,1–20,0 hektar
- 20,1–30,0 hektar
- 30,1–50,0 hektar
- 50,1–100,0 hektar
- 100,1– hektar

Ägarklasser

- Enskilda ägare (Fysiska personer, dödsbon och bolag som inte är aktiebolag).
- Privatägda aktiebolag (Aktiebolag som inte är statsägt aktiebolag och inte heller av kommuner eller landsting ägda aktiebolag som ingår i allmänna ägare).
- Övriga privata ägare (Religiösa samfund, stiftelser, fonder med flera som inte ingår i allmänna ägare. Ekonomiska och ideella föreningar, bysamfälligheter, gemensamhetsskogar, allmänningar, besparingsskogar, häradsallmänningar).

- Svenska kyrkan (Enheter inom svenska kyrkan. Alla med juridisk form Kyrkan men även församlingar, prästlönejordar, kyrkliga samfälligheter, pastorat och domkyrkor som finns eller funnits som församlingar i Svenska kyrkan men inte har den juridiska formen.)
- Statsägda aktiebolag, som ägs i majoritet av staten.
- Staten
- Övriga allmänna ägare (kommuner, regioner och länsstyrelser), eller aktiebolag som ägs till mer än hälften av dessa.

Ägarklassen okända redovisas inte. Det är de taxeringsenheter där ägaren är okänd.

När- och utboäggande (för fysiska personer)

Närboägd, utboägd, delvis utboägd.

- **Närboägd**, när samtliga ägare är boende i kommunen där marken är lokaliserad.
- **Delvis utboägd**, när minst en av ägarna är boende i kommunen där marken är lokaliserad och någon av ägarna är bosatt utanför kommunen där jordbruksmarken är lokaliserad.
- **Utboägd**, när samtliga ägare är bosatta utanför kommunen där jordbruksmarken är lokaliserad.

Om den fysiska ägaren har utländsk adress eller saknar bostadskommun har ägandet klassats som utboägt.

Fysiska personer

Kvinnor, Män, Okänt.

Åldersklasser, endast för fysiska personer

- -24 år,
- 25-34 år,
- 35-44 år,
- 45-49 år,
- 50-54 år,
- 55-59 år,
- 60-64 år,
- 65- år.

1.2.5 Referenstider

Helår 1999-2024. De redovisade uppgifterna avser läget i Fastighetstaxeringsregistret 2024-010-1. Referenstidpunkten avser både målobjekt, observationsobjekt och mål- och observationsvariabler.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Detta är en totalundersökning som bygger på register hos Skatteverket.

Tillförlitligheten bedöms vara mycket god på länsnivå.

Kvaliteten i den presenterade statistiken är beroende av kvaliteten i de uppgifter som fastighetsägarna anger i sin fastighetsdeklaration. De flesta variablerna i registret används för att fastställa taxeringsvärde och är därmed granskade både av den skattskyldige och av Skatteverket.

Skogsstyrelsen granskar materialet som kommer från Statistiska Centralbyrån SCB gällande till exempel arealer, typkoder, ägarandelar. I några fall sker rättning på grund av till exempel större registreringsfel. Ett antal vanliga kvalitetsbrister som generellt förknippas med register är ofullständighet, att uppgifter saknas för delmängder och att gamla uppgifter inte uppdateras eller felaktigheter i registrering. I de fall det går att upptäcka uppenbara fel utifrån summeringar och bearbetningar går de oftast att kvantifiera medan uppgifter som inte är uppdaterade är svårare att upptäcka. Vidare finns till exempel en eftersläpningseffekt då det tar tid innan köp, byte eller gåva av fastighet registreras i fastighetstaxeringsregistret (FTR). Omfattningen av ändrade taxeringsvärden och dess inverkan på statistiken har inte studerats.

Inga osäkerhetsmått redovisas.

2.2 Osäkerhetskällor

Statistikprodukten har ett antal osäkerhetskällor som är kopplade till orimliga värden och avsaknad av värden i registerdata.

Variablerna Taljare och Namnare används för att räkna ut ägarandelen som en ägare äger i en taxeringsenhet. Tex. Taljare=1 och Namnare=2 innebär att man äger 50 procent av taxeringsenheten ($1/2=0,5$). Det förekommer felaktigheter i registret där ägarandelen blir större än 100 procent, speciellt för de tidigare åren. Kvaliteten på denna variabel har blivit bättre över åren. I de fall ägarandelen överstigit 100 procent har den justerats ner till 100 procent.

2.2.1 Urval

Totalundersökning/registerbearbetning baserat på samtliga lantbruksfastigheter med jordbruksmark enligt Fastighetstaxeringsregistret (FTR).

2.2.2 Ramtäckning

Ramtäckningen är mycket god då ram och rampopulation är identiska. Registret uppdateras årligen vilket kan innebära att eventuella förändringar och fastighetsförsäljningar inte kommer med i innevarande års register.

Förändringar uppdateras i stället i nästa års register. Denna eftersläpning förändringar bedöms påverka resultatet marginellt även om effekterna inte utretts i detalj.

2.2.3 Mätning

Primärt är det Skatteverket som samlar in och registrerar uppgifterna genom fastighetstaxeringen av lantbruksenheter. Insamlingen genomförs enligt fastställda rutiner och med hjälp av olika typer av blanketter. Hur uppgiftsinsamlingen och dataregistreringen i praktiken går till framgår av intern handbok, anvisningar, lagar och förordningar som används i arbetet på Skatteverket. Syftet med Skatteverkets insamling är att fastställa

taxeringsvärden för skattepliktiga fastigheter. Mätfel till följd av felaktiga uppgifter i registret kan förekomma.

Uppgifterna granskas av fastighetsägaren och Skatteverket.

2.2.4 Bortfall

Ej aktuellt.

2.2.5 Bearbetning

Dataregistreringen och insamlingen genom fastighetsdeklarationer sker på Skatteverket. Då uppgifterna bereds, registreras och bearbetas på Skatteverket genomförs både manuella och maskinella kontroller som kan ge upphov till rättelser och korrigeringar. Därefter har även SCB gjort vissa bearbetningar. Skogsstyrelsen har dessutom genomfört vissa rättelser av orimliga värden, utfört bearbetningar i SQL och genomfört och tagit fram olika klassificeringar för att kunna göra indelningar i redovisningsgrupperna.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden görs.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

För denna statistik gäller 20 månader efter sista redovisningsåret.

3.2 Frekvens

Detta är första gången statistiken redovisas med flera år samtidigt. Tidigare har motsvarande statistik endast redovisats för år 2011. Det är än så länge inte bestämt om statistiken kommer att redovisas kommande år.

3.3 Punktlighet

-

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras som en statistikrapport på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se/statistik.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Ingen ytterligare statistik finns att tillgå.

4.3 Presentation

Beskrivning av undersökningsmetod samt redovisning av resultat presenteras i text, tabeller och figurer.

4.4 Dokumentation

Dokumentation sker i statistikrapport, i denna kvalitetsdeklaration samt i dokumentation om statistikens framställning.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Jämförbarheten över tid i tidsserien för 1999 till 2024 är god.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarhet mellan redovisningsgrupper bedöms vara god.

5.3 Sam användbarhet i övrigt

Den totala arealen jordbruksmark (ägd jordbruksmark) som redovisas i denna statistik stämmer inte med areal jordbruksmark som redovisas i statistikprodukten Jordbruksmarkens användning (JO0104) (använd jordbruksmark). Det beror på att uppgifterna kommer från två olika källor med olika syfte.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Den numeriska överensstämmelsen är god inom undersökningen. Det kan finnas mindre summeringsfel i vissa tabeller, vilka beror på avrundningar.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Den här statistiken ingår inte i Sveriges officiella statistik.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Statistiken om jordbruksmarkens ägarstruktur, *Jordbruksmarkens ägare – Översikt och trender 2000–2024*, är inte officiell statistik, men all data har hanterats på samma sätt som data till officiell statistik.

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt dataskyddsförordningen (EU 2016/679).

C Bevarande och gallring

Jordbruksverket är ansvarig myndighet och ansvarar för gallring och arkivering av materialet. Jordbruksverket har tillgång till aggregerade data. Individdata finns hos Skogsstyrelsen som bearbetat data åt Jordbruksverket.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet till denna statistik föreligger inte. Det är dock en skyldighet att lämna in fastighetsdeklaration.

E EU-reglering och internationell rapportering

Det finns ingen EU-reglering för statistik om jordbruksmarkens ägarstruktur.

F Historik

Skogsstyrelsen har tidigare tagit fram uppgifter om jordbruksmarkens ägarstruktur gällande 2011. Resultatet publicerades i rapporten Jordbruksmarkens ägarstruktur i Sverige.

G Kontaktuppgifter

Typ	Uppgift
Statistikansvarig myndighet	Statens Jordbruksverk
Kontaktinformation	Maria Johansson Ylva Olsson
E-post	statistik@jordbruksverket.se
Telefon	Maria Johansson: 036 - 15 52 32 Ylva Olsson: 036 -15 64 10

Bilaga 1

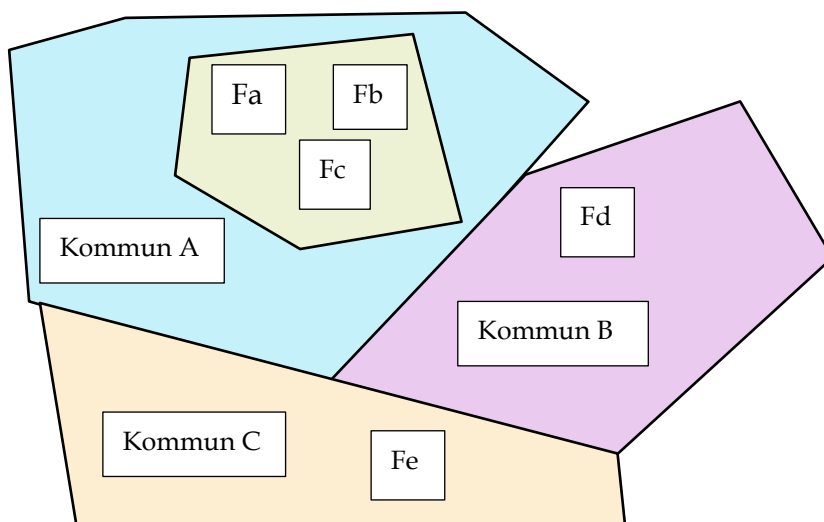
Varje ägarenhet definieras som den areal jordbruksmark eller produktiva skogsmark som ägs i kombination med jordbruksmark i en och samma kommun och som ägs av samma ägare/ägarkonstellation. Det inkluderar fastigheter med enbart produktiv skogsmark om samma ägarkonstellation också har fastighet med jordbruksmark i samma kommun.

Schematisk illustration av begreppet ägarenhet och ägande över kommungränser.

I detta fall äger samma ägare/ägarkonstellation totalt 5 fastigheter (Fa-Fe), fördelat på tre kommuner (A-C). De bildar därmed tre ägarenheter, en i respektive kommun. Ägarenhet 1 består av fastigheterna Fa-Fc i kommun A, ägarenhet 2 består av fastigheten Fd i kommun B och ägarenhet 3 består av fastighet Fe i kommun C.

Eftersom Fe endast består av skogsmark kommer inte den ägarenheten ingå i statistiken.

Kommun	Fastighet	Areal jordbruksmark, hektar	Areal skogsmark, hektar	Ägarenhet	Ingår i statistiken om ägande av jordbruksmark
A	Fa	10	20	Ägarenhet 1	ja
A	Fb	5		Ägarenhet 1	Ja
A	Fc		10	Ägarenhet 1	Ja
B	Fd	20	5	Ägarenhet 2	Ja
C	Fe		15	Ägarenhet 3	Nej

Figur 1. Schematisk illustration av begreppet ägarenhet och ägande över kommungränser

Ägarenhet 1 inkluderar 15 hektar jordbruksmark och 30 hektar skogsmark och ägarenhet 2 innehåller 20 hektar jordbruksmark och 5 hektar skogsmark.

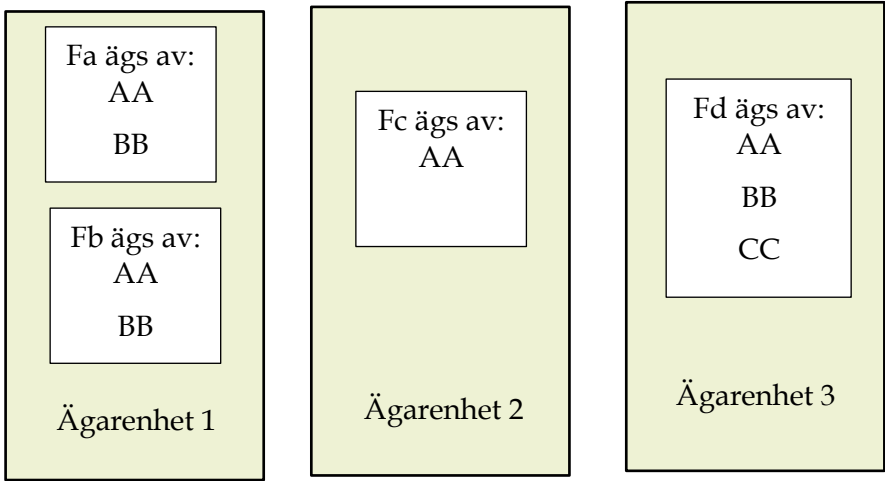
Bilaga 2

Fastigheter ägs av både en och flera ägare. En ägare kan äga flera fastigheter både enskilt och tillsammans med andra ägare.

Schematisk illustration av begreppet ägarenhet och fastigheter med flera ägare.

Vi utgår från att alla fyra fastigheterna (Fa-Fd) nedan finns i samma kommun. Person AA äger en fastighet Fc helt själv och är delägare i ytterligare tre fastigheter.

Det är endast de med samma ägarkonstellation som kan ingå i samma ägarenhet, i detta exempel är det fastigheterna Fa och Fb. Därmed blir det 3 ägarenheter. Hade fastigheterna Fa och Fb varit i två olika kommuner hade det blivit var sin ägarenhet även om det är samma ägarkonstellation.

Figur 2. Schematisk illustration av begreppet ägarenhet och fastigheter med flera ägare

Om alla äger lika stor andel av respektive fastighet, får Person AA totalt 65 hektar, Person BB totalt 35 hektar och person CC totalt 20 hektar.

Fastighet	Ägarenhet	Areal jordbruksmark, hektar	Person AA, hektar	Person BB, hektar	Person CC, hektar
Fa	Ägarenhet 1	20	10	10	
Fb	Ägarenhet 1	10	5	5	
Fc	Ägarenhet 2	30	30		
Fd	Ägarenhet 3	60	20	20	20
Totalt			65	35	20